

Missie & visie, ambitie en beleid

De missie van safehouse Turn is het begeleiden van herstellende jongvolwassenen, die reeds een klinische behandeling zijn ondergaan. Begeleiding op persoonlijk en sociaal maatschappelijk gebied. Hierbij staat het terugnemen en behouden van de regie over het eigen leven in herstel centraal. Alle leefgebieden worden behandeld en ondersteund waar nodig volgens begeleidingsplan. De visie van safehouse Turn draait om sterk staan in het individuele en sociaal maatschappelijk herstel. Onderzoeken wat persoonlijke lange en korte termijn doelen zijn en aan deze doelen werken draagt bij aan een rijk leven. Binnen safehouse Turn leren wij cliënten hun eigen pad te bepalen, te behouden en/of aan te passen wanneer niet haalbaar. Dit doen wij met behulp van PCP (person centered planning). De bewustwording van voelen, denken en doen krijgt binnen safehouse Turn veel aandacht. Hierdoor wordt ruimte gecreëerd om keuzes te maken die bijdragen aan het behalen van de persoonlijke doelen.

Op sociaal maatschappelijk gebied liggen de begrippen “samen” en “verbinding” centraal. Leren anderen te vertrouwen, hulp vragen en ontwikkelen zijn binnen safehouse Turn een paar van de belangrijkste vaardigheden. Hierbij wordt dan ook veel ondersteuning geboden. Ook zijn wij altijd bezig met eigen ontwikkeling en dat van de medewerkers.

Al blijkt uit ervaring dat het niet realistisch is 100% resultaat te verlangen, blijft het streven van safehouse Turn om al haar cliënten clean en met individueel passende dagbesteding uit te laten stromen naar de volgende stap in hun leven.

Ambitie:

Onze ambitie is om zoveel mogelijk jongvolwassenen direct na behandeling intensieve begeleiding aan te bieden. Hiermee willen wij bewerkstelligen dat de klinische opname en intensieve nazorg in één van onze huizen ervoor zorgt dat de jongvolwassenen voor de rest van zijn leven in herstel (clean) blijft. Voor de jongvolwassenen is dit essentieel, hoe vaker je afkickt hoe minder je erin gaat geloven dat het ook daadwerkelijk lukt. Daarnaast staat de ontwikkeling, met alle gevolgen van dien, vaak stil ten tijde van de actieve verslaving. Voor de maatschappij heeft het een groot financieel voordeel wanneer de verslaafden zo snel mogelijk in herstel komen. Verslaafden zijn een behoorlijke kostenpost voor zowel zorgverzekeraar als gemeente.

In- en exclusie criteria cliënten:

Inclusie criteria:

Ernstige verslavingsproblematiek, als primair diagnose As I.
Bereidheid tot volledige abstinentie van (alle) middelen.
Stabiele en veilige woonsituatie of woonachtig in een safehouse.
Enige mate van sociale integratie; enig contact familieleden.
Intact zijnde gewetensfunctie
Goede beheersing Nederlandse taal
Voldoende mogelijkheden zelfstandig te kunnen functioneren in een groep.
Voldoende mate van reflectie en introspectief vermogen.
Een gemiddeld niveau van intelligentie (IQ niet lager dan 85), of hoger.
Leeftijd vanaf 16 tot 25 jaar.

Exclusie criteria:

Zeer invaliderende (ernstige) vormen van As I stoornissen, bijvoorbeeld:
Cognitieve stoornissen (Dementie, Korsakov of andere ernstige, irreversibele cognitieve functiestoornissen).
Schizofrenie, acute psychotische stoornissen.
Zeer invaliderende (ernstige) vormen van As II stoornissen, bijvoorbeeld:
In cluster B: antisociale persoonlijkheidsstoornis, antisociaal gekleurde narcistische persoonlijkheidsstoornis, onbehandelde en ernstige vormen borderline persoonlijkheidsstoornis.
In cluster C: ernstige vormen van vermijdende persoonlijkheidsstoornis.
Een beneden gemiddeld niveau van intelligentie (IQ lager dan 85).
Suïcidaliteit.
Analfabetisme.
Vrijheid beperkende juridische problemen of het uitzicht hierop.
Somatische klachten die de patiënt weerhouden van het volgen van de behandeling.
Leeftijd onder de 16 of boven de 25 jaar.

Toezicht

Safehouse Turn werkt met een onafhankelijke klachtencommissie t.w. Klachtenportaal Zorg en een cliëntenraad. Hiermee streven wij naar het behoud van kwaliteit van zorg en bieden onze cliënten de mogelijkheid om mee te denken. De contactgegevens van het Klachtenportaal Zorg zijn bekend bij de cliënten.

Gedragscode medewerkers safehouse Turn

Veel grenzen in het contact tussen medewerkers en cliënten zijn niet eenduidig. De ene cliënt wil een schouderklopje wanneer hij/zij iets goed heeft gedaan, de andere cliënt heeft behoefte aan een knuffel wanneer hij/zij troost zoekt en weer een andere cliënt vindt het niet prettig om aangeraakt te worden. Hierover kunnen nooit exacte grenzen worden afgesproken die voor alle cliënten en in alle situaties gelden. Maar er is wel één heel duidelijke grens: seksuele handelingen en contacten tussen (jong)volwassen medewerkers en cliënten zijn ontoelaatbaar. Daarom heeft safehouse Turn voor al haar medewerkers een gedragscode opgesteld. De gedragscode bestaat uit twee delen: regels die bijdragen aan een open, transparante en veilige omgeving voor cliënten én medewerkers en de omschrijving van seksueel grensoverschrijdend gedrag die het uitgangspunt is van het sanctiebeleid dat door de stichting wordt gevoerd. Wanneer iemand bij ons komt werken, als vrijwilliger of als betaalde medewerker, vragen wij deze de gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaart de medewerker dat de gedragscode bekend is en hij/zij volgens de gedragscode zal handelen.

De gedragsregels voor (vrijwillige) medewerkers:

1. De (vrijwillige) medewerker moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de cliënt zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. De (vrijwillige) medewerker onthoudt zich ervan de cliënt te bejegenen op een wijze die de cliënt in zijn/haar waardigheid aantast.
3. De (vrijwillige) medewerker dringt niet verder door in het privéleven van de cliënt dan functioneel noodzakelijk is.
4. De (vrijwillige) medewerker onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van de cliënt. Alle seksuele handelingen, contacten en -relaties tussen de (vrijwillige) medewerker en cliënt zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel grensoverschrijdend gedrag.

5. De (vrijwillige) medewerker mag de cliënt niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
6. Indien er een (vrijwillige) medewerker aanwezig is op het toilet tijdens het opnemen van een urinemonster zal dit altijd gebeuren met verbale toestemming van de cliënt. Daarnaast zal de (vrijwillige) medewerker altijd van hetzelfde geslacht zijn als de cliënt.
7. Tijdens het afnemen van een urine test zal de (vrijwillige) medewerker zeer terughoudend en met respect omgaan met de cliënt en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals een toilet.
8. De (vrijwillige) medewerker heeft de plicht de cliënt naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij de cliënt is betrokken, wordt nageleefd.
9. Indien de (vrijwillige) medewerker gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag, is hij/zij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door de stichting aangewezen personen.
10. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de medewerker in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met een door safehouse Turn aangewezen persoon.

Omschrijving seksueel grensoverschrijdend gedrag met cliënten en sanctiebeleid.

Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met cliënten verstaan wij: Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren; en/of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (volwassene-minderjarige, hulpverlener-cliënt, (vrijwillige) medewerker-cliënt, e.d.) en/of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht.

Gedragingen die volgens de bovenstaande beschrijvingen vallen onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met cliënten, kunnen worden gesanctioneerd. Seksueel

grensoverschrijdende gedragingen met cliënten waarvan het bestuur oordeelt dat deze vallen onder het Wetboek van Strafrecht, zullen bij de politie/justitie worden gemeld.

Meldprotocol medewerkers safehouse Turn

Dit protocol beschrijft hoe er gehandeld moet worden bij situaties waarin sprake is van (vermoedens van) seksueel misbruik/ongewenst gedrag en hoe en bij wie dit gemeld moet worden.

Het protocol biedt bescherming aan de melder/degene die naar het protocol handelen, aan het vermoedelijke slachtoffer en aan degene die beschuldigd wordt. Het protocol geeft ook een verplichting: te handelen op de vastgelegde manier.

Het protocol heeft betrekking op het contact tussen begeleider/(vrijwillige) medewerkers en cliënten én op grensoverschrijdende contacten tussen cliënten onderling. Naast dit meldprotocol is er een klachtenprocedure die in werking kan worden gezet na een melding. Ook kan melden leiden tot aangifte wanneer er sprake is van een (vermoeden van) strafbaar feit. Verder kan melding ook leiden tot (voorlopige) maatregelen ten opzichte van de beschuldigde.

Safehouse Turn (stichting Turn) is verantwoordelijk om op een zo zorgvuldige en objectieve wijze met elke melding om te gaan. Indien nodig zal het bestuur dan ook een beroep doen op in- of externe deskundigen.

Wat is seksueel misbruik? Wat zegt de wet.

De Nederlandse wetgeving geldt voor iedereen en ook voor gebeurtenissen die zich binnen dan wel buiten Safehouse Turn (stichting Turn) afspelen. In het Wetboek van Strafrecht, boek II, titel XIV 'misdrijven tegen de zeden' stellen diverse wetsartikelen bepaalde seksuele gedragingen strafbaar. Deze zijn ook binnen Safehouse Turn (stichting Turn) allemaal van kracht.

Definitie

Er bestaan verschillende uitingsvormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Sommige gedragingen zijn door het duidelijk (strafbare) seksuele karakter niet voor tweeërlei uitleg vatbaar. Maar bij sommige gedragingen kunnen vloeiende overgangen bestaan tussen wat wel en wat niet als seksueel/ongewenst te typeren is. Als criterium kan worden gehanteerd of het welzijn van de cliënt en zijn/haar lichamelijke en

psychische integriteit in het geding zijn. Bij seksueel grensoverschrijdend gedrag zijn de 'gevoelens van de cliënt' en niet de 'gedachte of intenties van de (vrijwillige) medewerker/begeleider' bepalend. En hetgeen is verwoord in de zeden paragraaf van het Wetboek van Strafrecht. Wij richten ons op de preventie van seksueel misbruik binnen onze organisatie. Een breder begrip is seksueel grensoverschrijdend gedrag. Daaronder vallen ook gedragingen die leiden tot seksueel misbruik, of het scheppen van een klimaat waarin misbruik gedijt. Wij hebben een gedragscode ontwikkeld die elk seksueel grensoverschrijdend gedrag buiten de orde verklaart. In de gedragscode gebruiken wij deze term. De definitie van seksueel grensoverschrijdend gedrag luidt: Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale, digitale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren; en/of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (volwassene-minderjarige, hulpverlener-cliënt, (vrijwillige) medewerker/begeleider – cliënt, e.d.); en/of handelingen of gedragingen van een soortgelijke aard als die strafbaar zijn gesteld in het Wetboek van Strafrecht.

Om welke gedragingen gaat het?

In de gedragscode staat duidelijk verwoord welke gedragingen niet zijn toegestaan. Enkele voorbeelden:

alle seksuele contacten tussen (vrijwillige) medewerker en cliënt; ongewenste aanrakingen; een seksueel/erotisch geladen sfeer scheppen (ook via afbeeldingen, post, telefoon, sms, e-mail, internet, e.d.)

Signaleringstaak medewerkers

Alle (vrijwillige) medewerkers hebben een taak in het signaleren van (vermoedens van) seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag. Wij verwachten dat zij niet alleen de grovere vormen serieus nemen, maar ook de zogenaamde 'kleinere' grensoverschrijdingen. Deze komen het meest voor en zijn vaak een signaal voor een klimaat waarin 'ernstige' vormen meer kans kunnen krijgen. Wanneer 'mildere' vormen van grensoverschrijdend gedrag gesignaleerd worden, verwachten wij dat de betreffende perso(o)n(en) daarop aangesproken en gecorrigeerd worden.

Meldplicht bij (vermoedens/signalen) van seksueel misbruik

Iedereen die seksueel misbruik vermoedt, of erover hoort, is verplicht dit te melden bij mevrouw L.N. Heerze. De contactgegevens van mevrouw Heerze zijn bekend bij zowel cliënten als medewerkers, maar ook op te vragen bij mevrouw van Tulder.

Wanneer medewerkers twijfelen over de ernst of het terecht zijn van een vermoeden geldt een consultatieplicht bij mevrouw B.S. van Tulder of mevrouw L.N. Heerze die zij om advies kunnen vragen.

Indien (vrijwillige) medewerkers (vermoedens van) seksueel misbruik direct uiten bij hun leidinggevende, gaat deze niet zelf over tot handelen, maar schakelt mevrouw B.S. van Tulder of mevrouw L.N. Heerze in.

De meldplicht overstijgt alle andere belangen die in het geding zouden kunnen zijn, zoals de wens tot geheimhouding bij het slachtoffer.

Het is niet aan (vrijwillige) medewerkers om aan waarheidsvinding te doen, dit kan een eventueel juridisch traject verstoren. Let wel: een melding is geen beschuldiging. Na een melding wordt zorgvuldig en objectief onderzocht wat er aan de hand is. Er is oog voor zowel de privacy als belangen van het vermoedelijke slachtoffer als die van de beschuldigde.

Safehouse Turn laat zich desgewenst adviseren door (externe) deskundigen over verdere handelwijzen:

Gesprek met beschuldigde; Informatief gesprek met de politie; Instellen calamiteitenteam; In gang zetten meldprocedure; Aangifte bij politie; Voorlopige maatregelen t.a.v. de beschuldigde; Veiligstellen en opvang van het slachtoffer; Informatie aan naastbetrokkenen; Nazorg.

Voorlopige zwijgplicht na een melding

Naast een meldplicht geldt een voorlopige zwijgplicht voor het bestuur, de melder en (vrijwillige) medewerkers binnen de organisatie ten opzichte van derden. Deze betrokkenen kunnen zich wel uiten bij de vertrouwenspersoon (mevrouw L.N. Heerze). Een voorlopige zwijgplicht is nodig zodat er niet meer personen bij een zaak worden betrokken dan voor een zorgvuldige behandeling noodzakelijk is. Er moet worden voorkomen dat geruchten ontstaan en iemand al bij voorbaat als 'schuldig' wordt

bestempeld. De zwijgplicht is ook belangrijk om de privacy van de melder en het slachtoffer te waarborgen. Daarnaast is de zwijgplicht belangrijk om te zorgen dat een eventuele strafrechtelijke procedure niet wordt belemmerd.

Hoe te handelen bij vermoedens of feiten rond seksueel misbruik:

Er zijn vele signalen die op seksueel misbruik kunnen duiden, maar het belangrijkste signaal is misschien wel: ik heb het gevoel dat er iets niet klopt.

Ga bij jezelf het volgende na en probeer alleen feiten te benoemen:

Wanneer begon de ongerustheid? Waardoor? Wat is er precies gebeurd?

Om welke signalen gaat het? Wanneer doen ze zich voor?

Zijn er geleidelijke of plotselinge gedragsveranderingen? Hoe lang is dit al aan de hand?

Het kan ook voorkomen dat een cliënt je spontaan vertelt over het misbruik, een ouder zijn zorgen naar je uitspreekt, of dat je het zelf ter plekke constateert.

Doen:

- Zorg voor de veiligheid van de cliënt
- Als je iemand op heterdaad betrapt:
 - Laat het slachtoffer niet alleen;
 - Meld het (indien mogelijk) onmiddellijk aan de leidinggevende;
 - Als de situatie bedreigend is: bel 112;
 - Laat zoveel mogelijk onaangeroerd in verband met eventueel sporenonderzoek.
 - Bel de zedenpolitie (112), meld waarover het gaat en vraag om instructies.
- Stel zo weinig mogelijk vragen. Luister stel het slachtoffer op zijn/haar gemak.
- Schrijf alles zo letterlijk en feitelijk mogelijk op, ook de vragen die zijn gesteld.
- Vertel dat je verplicht bent het verhaal te melden, maar dat er geen stappen buiten medeweten van het slachtoffer om worden genomen.
- Meld het vermoeden direct bij het bestuur of het vertrouwenspersoon.
- Licht zo snel mogelijk de leidinggevende in over de situatie.
- Blijf beschikbaar voor het slachtoffer en blijf de normale begeleiding bieden.

Laten:

- Handel nooit op eigen houtje.
- Hoor het (vermoedelijke) slachtoffer niet uit. Het uithoren van het (vermoedelijke) slachtoffer en/of het spreken met contactpersonen van het (vermoedelijke) slachtoffer kan een eventueel juridisch traject verstoren. Het is niet aan de (vrijwillige) medewerker/begeleider om aan waarheidsvinding te doen.
- Neem bij een vermoeden nooit zelf contact op met de vermoedelijke pleger, ook niet als het een collega is. De beste manier om het misbruik te stoppen en aan te pakken is een objectief en een officieel onderzoek.
- Denk aan de (voorlopige) zwijgplicht.
- Beloof nooit geheimhouding, ook niet wanneer een slachtoffer hierom vraagt.